FROM

ECIFY AIR OR SEA POUCH)

DISPATCH NO. _EGMA-35118 INFO:

74-6-68/3

Chief, SR

Attn:

Chief, Munich Base

cer CSN 43-43

June 1958

COS/G EE

SUBJECT: GENERAL-

REDWOOD/AERODYNAMIC/AECASSOWARY-2/OPERATIONS

SPECIFIC-

Transmittal of AECASSOWARY-2 Reports

REF:

DIR 24543 (out 83213)

MICROFILMED MAY 3 1 1962 DOC. MICRO. SER.

1. Transmitted herewith as attachments A and B are the following two reports prepared by AECASSOWARY-2.

- Attachment A is a letter addressed to AECASSOWARY-11 in which AECASSOWARY-2 briefly summarizes some of his experiences since coming to Europe. This letter is for our edification too, although AECASSOWARY-2 requested that it be passed to AECASSOWARY-11 as soon as possible since he expects an answer to it, which answer may have a bearing on his future plans here.
- b. Attachment B is a report of Helen HORBATSCH's (DOB: none; POB: none) 9 18 June meeting with a Lvov University professor in the East Zone of Germany. As headquarters probably already knows, since it appears as though AECASSOWARY-2 has been masterminding a sort of CE case from PBPRIME, Helen HORBATSCH attended a festival in Moscow in the summer of 1957 at which time she became acquainted with the above mentioned Soviet national (same unknown). In early June 1958 H. HORBATSCH received a letter from this professor in which he notified her that he expects to visit the East Zone with a group of other Soviet tourists, and requested that she meet him in Berlin. After consulting with AECASSOWARY-3 via letter, H. HORBATSCH went to East Berlin on 9 June. On her return to Marburg, where she lives, she wrote a letter to both AECASSOWARY-2 and 3 telling of her experiences in the East Zone. The report which AECASSOWARY-2 submitted (Attachment B) is actually based on this letter.
- Attachment B was not discussed with AECASSOWARY-2 simply because immediately upon presenting us with it, he and AECASSOWARY-6 departed for Spain. However, several days prior to this he did mention generally his past involvement in the HORBATSCH case, giving the impression that he and headquarters personnel have been working hand in glove in this. Actually, the way he wrote Attachment B, without identifying H. HORBATSCH by name

emoved from Projectae IS Classification: 74-124-24/3
10B # 69-425/83
30x: 2/ Fold:/2

FORM NO. 51-28 A

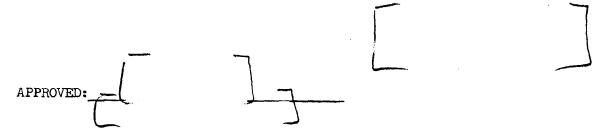
CLASSIFICATION

COPY ROUTING

DECLASSIFIED AND RELEASED BY CENTRAL INTELLIGENCE ABENCY SOURCES METHODS EXEMPTION 3828 NAZI WAR CRIMES DI SCLOSURE ACT BATE 2007

in his report, indicates that the reader will know about whom he is talking. We mention all this again to emphasize our lack of coordination on a matter of this type, for frankly, when AECASSOWARY-3 first mentioned HORBATSCH's invitation to meet the professor in East Berlin, we assumed we were the first to stumble on to a CE lead, however, as it turned out from what we learned from AECASSOWARY-2, we realized that this thing had been going on for quite some time. Consequently, we plan to take no further interest in this case, other than reporting whatever AECASSOWARY-3 might tell us about it in the future.

Attachments: A and B

Distribution:

3 - SR w/atts A and B
2 - COS/G w-/o Atts

2 - EE w/o atts

74-124-27/3

зустріч і рознови з туристами.

В днях між 9-18. червня перебувала група туристів в числі около 20. людей зі Львова в Сх. Дімеччиці й бердіні. Група складалася переважно з учитенів вім. мови. В групі були старші віком учитеді, молодні в віці 25-35 років й в тому З.жінки. Група мала свойого керівника в віці около 60. років, правдо подібно росіянина.

Нама знакома ждала на групу на двірці перед приїздом поїзду. /одер лна буда инста від давнього свойого знакомого з повідомленням що приїзджає з групов й просить про фахов; нім. книжкові видання з зах. Нім. / Вони приві талися в нім. мові й наша знакома передала свойому знакомому допентові заку лені нею книжки. Від офіційного перекладача -провідника групи на Нім. н.зг кома довідалася в якому готелі має група перебувати й поїхала до нього пі, земков. Група приїхала до готелю дено пізнійне. Тому но кімнати для турис тів не були не вільні, групу забрали по кілька хвилинах на відвідини сов. амбасади. В короткій розмові наша знакома договоридася що зустрінеться. раз по їхньому повороті з відвідин амбасади йо полудні. - По повороті г н. знакома вспіда передати доп. " непомітно сітку з книжками а в тому коми.... "Укр. Енцик." та деякі книжки в нім. мові. "Доц" заніс книжки до своєї кімна ти,повернувся й запросив знакому до кімнати в якій був ще його товария що знав слабо нім. мову. Розмовдяли спільно не більше 10-15 хвилин з огляду на те, що за програмою мали мати в год. 1,30 обід. "Доп" і його товарив передали знакомій кілька книжок в укр. мові а в тому альбом "Львів" та по коробці жанк перфуни. Эккания доп. просив щоб и знакома продала йому комплет сов. вартісних філят.марок бо це єдиний свосіб дістати грвні на закупки тому, що Ти мім.марок не дали. Наша знакома відмовилася тому,що її було б рисковно таку продаж перевести в ск. Берліні.

В год. 2:45 по пол. всі туристи мади їхати автобусом на огляднии міст й и знакома попросила провідницю /німку/ щоб позволила її поїхати в вчим автобусом. Вона погодилася. Н.Знакома сіла в останній ряд автобуса в "доц" Говорили мало, бо провідниця пояснювала їм поодинокі місця міста. При Брандс бургертор и знакома висіла й попращалася а год. 8. вечером відлетіла дітаком домів.

Тема розмови: "Доц" хотів знати яка ситуація на заході й чи буде війна Відповідь нашої знакомої буда негативна. На це відповів "доц": "з того бачужи, що єдино те, що ми самі собі виборемо вдома, те й будемо мати". Такох "доц" подав що серед росіян є кола які сприяють поширенні прав /автс них України. — Такох н. знакома поінформувала про радіомовлення в укр. мої ходу, а в тому про радіо. з Мадриду й "НС" й просила про завваги й пе через "ольщу. "Доц" відповів до "дехто слухає закордону, хоч ї /при тому сміявся зі злої убрьмови якою надає радіом. з Італі му ББС не має укр. авдицій /бо ББС радо там слухають/.

Removed from Project Confirment OS Classification: 74-124-29/3 B. x: 2 / Fold: /2 Дорогий Мірку,

Ваного листа від З.ц.м. отримав і дякую. Не писав, бо практично ці-

В Англії був від 4-го до 13-го п.м. Мав дві доповіді: в Лондоні й Брадфорді. Публики було досить і з різних кругів та середовищ. Дискусія й запити — подібні як і попередньо на других теренах. Ніхто не поружує темати ки підсовєтської прямо тому,що її не знають. Представники поодиноких емігр. середовищ, боронять свої позиції ": АБН, уряд на егзилю в протиставленні до т.зв. уряду в Києві, питання єдности і пд.

Відвідав в Лондоні обі наші Церкви й священиків, СУБ, Обєднання /під керівництвом ОУН/М, представництво УНРади. Нічого цікавого. Говорив довие з п. Шаяном що веде тепер Обєднання. Викладав мені свой думки на тему обєднання

девкруги ЗП і - орден "Великого Тризуба".

Загально: всі ті обєднання тратять членство мабуть зокрема тому, що не мають ясного пляну щодо напрямних до дальшої діяльности й праці. Свято Героїв святкували всюди в Англії подвійно. Понад 400 укр-ців є заравтрива в домах божевільних, поляків як кажуть понад 1,000/. Виїзджають "на родину" зокрема з провінції і то по кільканадцять родин, зокрема зі сх. областей. Основна причина та що еміграція в Англії чується цілий час "чужинцями" і то на віть ті, що прийняли горожанство прямо тому, що їх так трактують. Друга причина, що побут на тому терені трактували всі як тимчасовий. Ще досі люде живуть в хатах /навіть власних/ дослівно на валізках. Третя — що зневірилися до світу який їх не прийняв ні індивідуально ні політично.

Мав ще розмову з одним анг. власником газети й журналістом п.Борманом в Рігент коло Лондону який м.ін. організував А.Камінському доповідь на університеті. В нього мешкає один із наших молодих людей. На розмову був ним запрошений ще один професор, що має їхати в цьому році на відвідини СССР з більшою групою "Ротарі Клюбу". Зацікавився "Дайджестом".

З Англії повернувся до Мюнхену й сьог вибираюся зі Славком до Мадри ду. Іду автом і не можу ще подати коли точно там буду. Повинен задержатися в Мад. який тиждень. /хотів відложити ті відвідини на кінець, але починається літо й д-р.Б.Ц. просить про вчаснійший приїзд./ З Мадриду хочу поступити щераз до Парижа й Брюселлі.

В справі Брюселлі я вже писав попередньо. Головні дні для туристів припадають на кінець липня й початок серпня. На цей час може приїхати А.Кам. ще з 1-2 ма дюдьми а також студенти з Лювену. Кромі того повинен отримати ві зу ред. "УЛГ" /І.К./. Чи можна буде в тому пляні що сь зробити, сказати зараз не можу. Для мене є важно, щоб Ви киривдижи порозумілися й дали мені відповіді в справі: а/ чи лишатися мені ще тут на липень, б/ чи може приїхати Любомир і коли?, в/ чи з рад. преси або других даних є якісь вістки в справі Виставкиї г/ які взагальному пляни. В загальному хочу ствердити, що тут нема кому заня тися тою справою оперативно. Можна дістати до помочі студентів але щойно з першим липня. Тому прохаю повідомити мене на адресу або Б.Цимбад. або В.Маркуся щодо мойого дальшого побуту.

М. Прицъкий тут ще не эголошувався на розмову й я не шукав за ним.

gupo miran Baé i Boix

Він також поінформував, ід до Конгресу україніза розвивалася дувошвидко, але від року це темпо вже спинене. Но високих долах всі виклади крім делких технодисциплін, ведуться вже подукр-ки. Хрущов серед укр-ців дуже популярний, бо за той часуукр-ці здобули певні полекші. Захаж ненавид дять жажа росіяни й називають його "росіянином із Донбасу". Хвалить газе ту "Робітнича Газета" що почала виходити в Києві. - До Львова в останніх часах напливає велика скількість людей із сіл і місто ступнево губить свій донедавна рос.мовний характер.

На запит, чи буде хтось із зн. комих "доц" в Брюселлі, "доц" відповів що "люде які попадають до Брюселлі є дуже-дуже строго провірені і лиш ду же припадково попаде людина з якою можна б одверто говорити. Групи турис тів які їдуть до Брюс. складають за лістами в Москві й укр-ців розділюють по різних рос. групах. Н.Знакома поручила йому адресу книгарні де можна б дістати укр. книжки. Він сам сподіється через рік приїхати з туристами до Лондому й не радить зустрічатися з туристами в Брюселлі.

На запит як с з виїздами до Польці, доц" відповів, що тільки дуже близь ку родину випускають у відвідини і то з дуже великими труднощами, а цього року мабуть закінчиться й ця можливість бо дотеперішні розпорядження щодо відвідин рідні втрачають є свою вартість.

Додав, що порівняно з заходом, життя в СССР убогіше, аде воно значно покр щало як було перед кількома роками. Також не відповідає правді, що за кож шим з нас слідять та що контролюють всі листи. Але на запит чи знають і дістають якусь закордонну укр.емігр.пресу -відповів "доц" що не знас жоди ної.

"Доц" вибачався, що не може н. знакомої нічим погостити, бо в нього ні копійки. Живрийня винах рібніх видатки

Attachment B to EGMA-35118

Translation of letter from AFCASSOWART Removed from Project Removed 1958

CB Classification: 74 124-29/3 MICROFIL 1969

Dear Mirko. JOB # 69-425/83

Thank you for your letter of liver, Fold: Fold: Not written because WAY 31 1962 has been fully occupied either with conferences or in travel.

DOC. MICRO. SER.

I was in England from 4 to 13 June. I gave 2 speeches, in London and Bradford. There were many local needle and people from many outlying districts in attendance. The discussion and questions were similar to the previous gatherines in other places. Webody touches upon the present Soviet theme because they are unfamilar with it. Representatives of the various emigre centers defend the position:

ABN, government in exile in contrast to the so-called government in Kirv.

In London I visited both of our churches and the priests; the Association of Ukrainians in Great Britain; the union under the leadership of OUN/M; and the representation of the UNRada. Nothing interesting. I talked with the Shayan who heads the union (Obyednamya). He elaborated on his thinking on the subject of a union of the foreign representation and - the order "The Big Trident".

In general, all these organizations are losing members, presumably because they do not have a clear plan as to future intentions and activities. Memorial Day was celebrated dually all over England. (Memorial Day for Ukrainian heroes). There are over 400 Ukrainians in insane asvlums: Poles, it is reported, over 1.000. Dosens of families return to "the homeland" particularly from the provinces, especially those from the eastern oblasts. The main reason is that the emigres in England feel like "foreigners", ever those who have become British subjects, obviously because that is the way they are treated. Another reason is that the emigres all considered their stay here only temporary. Even now people live in their homes, even in their mem homes, figuratively speaking — on their suitcases. The third reason, is that they have lost faith in the world which has not accepted them either individually or politically.

I also had a talk with an Englishman. Bormann, of a newspaper and journalist, in Regent rear London. Among other trings, he arranged for A. Kaminsky to lecture in a university. One of our young people live in his home. Invited to the talk with him was another professor who is supposed to leave this year for a visit to the USSR with a larger group, the "Rotary Club". He became interested in the "DIGEST".

owner

I returned to Munich from England and today am preparing to go to Madrid.with Slavko. I am going by car and cannot as yet tell you exactly when I shall be there. I should be in Madrid for about a week. (I vanted to postpone this visit until the end but summer is beginning and Dr., B., TS., requested that I come earlier.)
From Madrid I should like to stop in Peris and Brussels.

I have written previously revarding Brussels. The big tourist season seems to be expected for late July and early August. A. Kaminsky may come at this time with 1 or 2 others, and also some students from Louvain. Besides this, the editor of "U.L.H." /I.K./ Whether it will be possible to plan something in this regard, I cannot say just now. It is important that you discuss this and let me know (a) whether I should remain here for July? (b) Can Lubomir come and when? (c) Whether there is anything new in the Soviet press or other sources regarding the Fair (d) What are the plans in general? In general, I want to emphasize that there is no one here to handle this matter operationally. It is possible to get students to help, but not before I July. Therefore, I ask that you write to me at the address of either B. Tsymbal or V. Marjus as to my longer stay here.

Translation of letter from AECASSOWARY_2

18 June 1958

M. Lyvytsky has not yet requested a donference and I have not looked for him.

I great you all sincerely,

/s/ M.

ATTACHMENT B TO EGMA_35118

Translation

INFORMATION - CONTACTS AND DISCUSSIONS WITH TOURISTS

Between 9 and 18 June, there was a group of about 20 tourists from Lviv in East Germany and Berlin. The group was composed mostly of teachers of the German language. In the group were older teachers, and younger ones about 25-35 years of age, in which group were 3 women. The group had its own guide who was about 60 years old, probably a Russian.

Our friend was waiting for the group when the train arrived. She had received a letter from an old acquaintance (university teacher) of hers in which he informed her that he was arriving with the group and asked her for some technical Germanlanguage books published in West Germany. They greeted each other in German and our friend gave the teacher the books she had brought for him. Our friend learned from the official translator - the group guide, the name of the hotel in which they were to stay and she went there by subway. The group arrived at the hotel sometime later. Because the rooms for the tourists were not yet free, the group left for a visit to the Soviet Embassy. In a very short conversation, our friend was able to tell her acquaintance that she would meet him again after their return from the embassy. Upon return of the group, our friend was able to give him a package of books, including the UKRAINIAN ENCYCLOFEDIA and some German-language books. The teacher took the books to his room, returned and invited her to his room in which there was a friend of his with only some little knowledge of the German language. They talked for not more than 10-15 minutes, keeping in mind that dinner was scheduled for 1:30. The teacher and his friend gave our friend several books in the Ukrainian language, including the album LVIV, and they each gave her a bottle of perfume. The friend of the teacher requested that she sell him a set of Soviet (sic) philat. marks (c/o comment: probably/stamps), stating that this was the only way he could obtain money for purchases, since they were not given any German marks. Our friend refused to do this because it would be a rather risky transaction for her to make in East Berlin.

At 2:45 p.m. all the tourists were supposed to go on a sight-seeing trip of the City and our friend asked the guide (a German woman) whether she could join them on the bus. The guide agreed. Our friend and the teacher sat in the last seat on the bus. They conversed very little because the guide kept pointing out and explaining the sights. Our friend got off the bus at Brandenburg Gate, bid the teacher farewell and at 8 p.m. returned home by 'plane.

Topic of conversation: The university teacher wanted to know what the situation was in the west and whether there will be a war. Our friend replied in the negative. The teacher then stated, "From this we can see that what we obtain (win) for ourselves at home, that is what we will have". He also added that among the Russians there are circles which favor the right of autonomy for the Ukraine. Our friend informed him about the Ukrainian-language radio breadcasts from the west, from Madrid and "NS" (c/o comment: this might be an error and the writer may mean MOVA UKRAINIA) and requested that he try to locate the programs and let us know via Poland. The teacher stated that, "Some listen to the West, although they are constantly jammed", (and in this connection he made fun of the poor Ukrainian language used

* Oleva Horbock, wife of Olekson Horback

_ 2 _

in the broadcasts from Italy). He inquired as to why BBC doesn't have Ukrainian broadcasts, because BBC is listened to with great interest. The teacher also informed that after the 20th Congress, Ukrainianization began to take place very rapidly, but as of the new year the tempo has been stopped. In the higher schools of learning, except for certain technical subjects, classes usually are conducted in the Ukrainian language. Khrushchev is very popular among the Ukrainians because many relaxations occurred during his time. The Russians dislike him very much and refer to him as "the Russian from the Donbas". He praised the newspape, ROBITNICHA HAZETA (Workers' Newspaper) which recently began to be published in Kiev. Great masses of people are beginning to come into Lviv from the villages and the City is gradually loosing its Russian character.

In reply to the query whether any of his acquaintances would be in Brussels he stated that people who go to Brussels are very, very carefully screened and only very rarely will one find a person with whom you can speak freely. The names of the tourists going to Brussels are carefully filed in Moscow, and Ukrainians are distributed among various Russian groups. Our friend gave him the address of a bookstore where it would be possible to obtain Ukrainian books. He expects to come to London in about a year with a group of tourists. He does not recommend meeting with tourists in Brussels.

In reply to a question as to conditions of travel to Poland, he stated that only very close relatives are allowed to make visits, and even this permission is obtained only after great efforts. It is expected that even this will end this year because the regulations permitting visits of relatives are beginning to lose their value.

He added that, in comparison to life in the West, life in the USSR is miserable but that it has improved greatly from what it had been several years ago. He does not deny the fact that they keep close track of every one of us and that all letters are controlled. To the question regarding whether they know of or receive any Western Ukrainian-emigre publications, he answered that he did not know of any.

He apologized for not being able to dine our friend in any way because he didn't have even one kopeck.

18 June 1958